

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku**

Gdańsk, dnia 07 lutego 2011 r.

**Pan
Rafał Bruski
Prezydent
Miasta Bydgoszczy**

LBY-4101-19-01/2010
P/10/131

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie *art. 2 ust. 2 ustawy z 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹, zwanej dalej „*ustawą o NIK*”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Miasta Bydgoszczy (dalej: „Urząd”). Przedmiotem kontroli była realizacja decyzji o rozbiórkach obiektów budowlanych w latach 2008-2010 (do 30.09.), w szczególności decyzji, którym nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym w dniu 19 stycznia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie *art. 60 ustawy o NIK*, przekazuje Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Urzędu w skontrolowanym zakresie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Powyższa ocena wynika niżej opisanych ustaleń.

1. Zadania związane z rozbiórkami obiektów budowlanych były realizowane przez pracowników dwóch referatów w Wydziale Administracji Budowlanej Urzędu (dalej: „Wydział AB”). W Referacie Architektury prowadzono postępowania związane z wydawaniem pozwoleń na rozbiórkę (i przyjmowaniem zgłoszeń w przypadkach nie wymagających pozwolenia), natomiast do zadań pracowników Referatu Administracji należało przekazywanie do organu nadzoru budowlanego m.in. kopii ostatecznych decyzji o pozwoleniu na rozbiórkę, kopii zgłoszeń zamiaru przystąpienia do rozbiórki, a także

¹Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

uczestniczenie w czynnościach inspekcyjnych i kontrolnych prowadzonych przez ten organ. Realizacja fizycznej likwidacji (rozbiórki) obiektów należała do Administracji Domów Miejskich Sp. z o.o. w Bydgoszczy, której m.in. ww. zadania powierzył ówczesny Zarząd Miasta Bydgoszczy.

2. W badanym okresie Prezydent Miasta Bydgoszczy wydał 196 decyzji o pozwoleniu na rozbiórkę obiektów budowlanych oraz 14 decyzji w sprawie sprzeciwu wobec zamiaru wykonania rozbiórek wyłącznie na podstawie zgłoszenia – według Urzędu wymagały one także pozwolenia. Ustalono, że pracownicy Referatu Administracji Wydziału AB wbrew przepisom *art. 82b ust. 1 pkt 2 lit. a oraz lit. c ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane*² (dalej: „ustawa Prawo budowlane”) nie przekazali bezzwłocznie do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego dla miasta Bydgoszczy (dalej: „PINB”) kopii 99 ostatecznych decyzji z 210 wydanych. I tak:

- w 88 przypadkach (45 %) decyzje o pozwoleniu na rozbiórkę przekazano po upływie ponad 30 dni od dnia kiedy stały się ostateczne, z czego: w 24 przypadkach w terminie od ponad 1 miesiąca do 6 miesięcy, w 20 przypadkach w terminie od 6 do 12 miesięcy, w 24 przypadkach w terminie od 1 roku do 2 lat, a w 24 przypadkach po upływie aż 2 lat – podkreślić przy tym należy, że kopie 55 spośród ww. 88 decyzji Urząd przekazał dopiero w trakcie kontroli NIK,
- nie przekazano kopii 11 (79 %) decyzji o sprzeciwie organu administracji architektoniczno-budowlanej wobec zamiaru wykonania rozbiórek wyłącznie na podstawie zgłoszenia.

Z wyjaśnień Dyrektora Wydziału AB wynikało, że przyczyną nieterminowego przekazywania do PINB kopii ostatecznych, wydanych przez Urząd decyzji dotyczących rozbiórek obiektów budowlanych był brak staranności lub doświadczenia pracowników podległych mu referatów oraz nawał pracy związany z dużą ilością załatwianych spraw. W ocenie NIK podstawową przyczyną tego stanu był również brak należytego nadzoru ze strony kierowników Referatów: Architektury i Administracji Wydziału AB nad pracą podległych im pracowników.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że nieposiadanie przez PINB wydanych przez Urząd decyzji uniemożliwił temu organowi wykonywanie zadań określonych w *art. 84a ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo budowlane*, tj. kontroli zgodności wykonywanych robót

² Dz.U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623.

budowlanych z przepisami prawa budowlanego, projektem budowlanym i warunkami określonymi w wydanych decyzjach.

3. Wydział AB nie posiadał informacji o stanie realizacji rozbiórek, które mogły być wykonane na podstawie decyzji wydanych przez Prezydenta Miasta Bydgoszczy ponieważ nie przeprowadził z własnej inicjatywy żadnej kontroli ich realizacji. W ocenie NIK była to istotna nieprawidłowość, w szczególności wobec faktu, iż blisko połowa wydanych decyzji, o czym wspomniano powyżej, nie została przekazana do organu nadzoru budowlanego. Z informacji uzyskanej z PINB wynikało, że w okresie objętym kontrolą wykonano 62 rozbiórki, co stanowiło 32 % wydanych w tym okresie przez Urząd pozwoleń na rozbiórkę. W pozostałych przypadkach nie było zawiadomień o zakończeniu rozbiórki – co oznacza, że jej nie wykonano, albo że inwestor nie wywiązał się z obowiązku zawiadomienia PINB o zakończeniu rozbiórki.
4. Urząd nie przeprowadził żadnej kontroli prawidłowości postępowania przez inwestorów z materiałami powstałymi w wyniku rozbiórki, pomimo że w badanym okresie rozebrano co najmniej 62 obiekty. Działania organu administracji architektoniczno-budowlanej – według wyjaśnienia Dyrektora Wydziału AB – ograniczyły się do wpisywania do decyzji o pozwoleniu na rozbiórkę koniecznych do spełnienia wymogów wynikających z załączonych opinii i dokumentów wymaganych przepisami szczegółowymi w zależności od mogącego powstać zagrożenia.
5. Po kontroli przeprowadzonej w Urzędzie przez Delegaturę NIK w Bydgoszczy w 2005 r. (w trakcie której stwierdzono m.in., że na dzień 03.06.2005 r. nie zrealizowano 16 decyzji nakazujących opróżnienie z lokatorów budynków mieszkalnych ze względu na ich zły stan techniczny) do Prezydenta Miasta Bydgoszczy oraz Dyrektora ADM skierowano wystąpienie m.in. z wnioskiem o podjęcie działań zmierzających do wykonania ww. nakazów. W odpowiedzi na wystąpienie Prezydent Miasta Bydgoszczy poinformował o podjęciu szeregu działań, w wyniku których do 30.09.2010 r. wykwaterowano 238 rodzin z budynków stanowiących zasób gminy. Działania te poprawiły stan z 2005 r., jednak nie doprowadziły do całkowitego opróżnienia budynków objętych takimi nakazami. Według stanu na 30 września 2010 r. na opróżnienie z lokatorów oczekiwało 21 budynków, w których zamieszkiwało łącznie 46 rodzin.
6. Z pozostałych ustaleń kontroli wynikało, m.in. że:
 - w Urzędzie prowadzono rejestry decyzji o pozwoleniu na rozbiórkę zgodnie z wzorami określonymi w rozporządzeniach Ministra Infrastruktury: z *dnia*

23 czerwca 2003 r. w sprawie wzorów rejestrów: wniosków o pozwolenie na budowę oraz decyzji o pozwoleniu na budowę³ oraz z dnia 11 lutego 2009 r. w sprawie wzorów rejestrów wniosków o pozwolenie na budowę i decyzji o pozwoleniu na budowę⁴. Uwierzytelnione kopie rejestrów terminowo przekazywano do Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy zgodnie z art. 82b ust. 3 ustawy *Prawo budowlane*,

- projekty rozbiórek sporządziły osoby posiadające prawo do wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie – spełniające wymogi określone w art. 12 ust. 7 ustawy *Prawo budowlane*.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) wzmocnienie nadzoru poprzez wprowadzenie mechanizmu kontrolnego (rozwiązania organizacyjnego) ograniczającego ryzyko nieterminowego przekazywania do PINB kopii ostatecznych decyzji o pozwoleniu na rozbiórkę, a także kopii innych decyzji, postanowień i zgłoszeń wynikających z przepisów prawa budowlanego,
- 2) wprowadzenie mechanizmu kontrolnego (rozwiązania organizacyjnego) zapewniającego odpowiedni przepływ informacji pomiędzy Urzędem, a PINB w zakresie realizacji wydanych pozwoleń na rozbiórki obiektów budowlanych, umożliwiających podejmowanie stosownych działań w przypadku niewykonania rozbiórki w wyznaczonym terminie, bądź w terminie ważności decyzji o pozwoleniu na rozbiórkę,
- 3) kontynuowanie, działań w celu wykonania decyzji nakazujących opróżnienia lokatorów z budynków znajdujących się w złym stanie technicznym.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pana Prezydenta w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Prezydentowi prawo zgłoszenia na piśmie, do Dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie zawartych w tym wystąpieniu ocen, uwag i wniosków.

³ Dz.U. Nr 120, poz. 1129 ze zm.

⁴ Dz.U. Nr 23, poz. 135.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z *art. 62 ust. 2 ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.